

OBČINA GORNJI PETROVCI

KRATKA PREDSTAVITEV

Aleksander Ružič

Občina Gornji Petrovci je nastala leta 1994. Pred tem smo bili združeni v eno veliko občino – Občino Murska Sobota. Leži v severovzhodnem delu Goričkega in na severu meji z Madžarsko.

Simbola občine:

Grb in zastava občine Gornji Petrovci

Sestavlja jo 14 vasi: Adrijanci, Boreča, Gornji Petrovci, Križevci, Košarovci, Kukeč, Lucova, Martinje, Panovci, Peskovci, Neradnovci, Stanjevci, Šulinci in Ženavlje.

Obsega 67 km² in šteje približno 2100 prebivalcev. Središče občine je vas **Gornji Petrovci**. Tu so glavne **funkcije** občine: osnovna šola, vrtec, zdravstvena in zobna ambulanta, lekarna, sedež policijske enote, dve trgovini, pošta, banka, zavarovalnica, kmetijska svetovalna služba, dva frizerska salona, cvetličarna, tri gostilne, izdelava bučnega olja in ajdove kaše, izdelava žganih pijač, šiviljstvo, snemalni studio in gozdna uprava. Vas je še pred nekaj desetletji bila povsem kmečki tip razloženega naselja. Danes so ruralno podobo obdržali le nekateri zaselki, medtem ko je večina vasi dobila že povsem urbani značaj. Skoraj polovica od okoli 420 prebivalcev živi v petih stanovanjskih blokih, tako da je avtohtonega prebivalstva le še zelo malo.

Vasi Adrijanci, Boreča, Gornji Petrovci in Košarovci

Skozi občino potekata glavna cesta Murska Sobota – Hodoš in evropska železniška povezava. Druga glavna prometnica poteka v smeri sever – jug in z odcepi povezuje druge vasi v občini.

V drugih krajih občine so umeščene različne dejavnosti:

- v Križevcih se ukvarjajo s sadjarstvom, izdelavo bučnega olja in lesno predelavo,
- gostilne so v Ženavljah, Martinju in v Stanjevcih dve,
- v Peskovcih je ponujajo prenočišča in ponudbo za zaključene skupine,
- v Šulinci je frizerski salon, gradbena in pogrebna dejavnost, avtoprevoznništvo, predelava lesa,
- na Kukeču je doma sadjarstvo,
- kulturni dvorani sta v Gornjih Petrovcih in Stanjevcih,
- nogometna igrišča so skoraj v vsaki vasi.

Namen delovanja občine:

- skrbi za komunalne zadeve: gradnja cest, urejanje okolice in vaških cest, skrb za avtobusna postajališča, oskrba z vodo in gradnja vodovodnega omrežja,
- skrb za zbiranje in ločevanje odpadkov,
- skrb za ostarele in bolne,
- skrb za delovanje šole in vrtca,

- izdaja potrdila in dokumente,
- skrb za šport in rekreacijo,
- skrb za društva in organizacije,
- prireditve in kulturni dogodki, poroke ...

Vasi Križevci, Kukeč, Lucova in Martinje

Naseljenost in zaposlitev prebivalstva

Del prebivalstva se še ukvarja s **kmetijstvom**. Nekaj je velikih kmetij, večinoma so pa kmetije majhne. Pridelujejo pšenico, koruzo, ječmen, oves, rž, krompir, buče. Veliko gospodinjstev še redi prašiče, predvsem za lastno uporabo. Ponekod so začeli gojiti ovce in koze. Pri mnogih hišah imajo še kokoši. Le nekaj kmetij se še ukvarja z gojenjem goveje živine. Skoraj pri vsaki hiši pa je lepo urejen vrt, kjer ljudje pridelujejo zelenjavo. Mnogo kje so na sončnih legah urejeni vinogradi in sadovnjaki. Nekaj je tudi čebelnjakov.

Število prebivalstva se zmanjšuje. Malo je mladega prebivalstva, veliko hiš je nenaseljenih in propadajo. Veliko je ostarelega prebivalstva, z enim ali dvema članoma v gospodinjstvu. Brezposelnost je zelo prisotna in veliko je socialnih problemov. Kmetijske površine pospešeno zaraščajo.

Večinoma pa so hiše nove, velike in nadstropne. Infrastruktura je dobro razvita in sodobna. Središča vasi so lepo urejena in že kažejo urbani značaj. Pri mnogih hišah skrbijo za lepo urejenost svoje okolice.

Ljudje so zaposleni v tovarnah, podjetjih in ustanovah. Veliko se jih vozi na delo v Mursko Soboto in v druge kraje. Nekateri so zaposleni v naši občini, precej pa jih dela v sosednji Avstriji in v drugih državah

V naši občini, v vasi Gornji Petrovci, sta dve veliki podjetji: tekstilna tovarna in farma kokoši nesnic, ki zaposlujeta ljudi iz naše občine in tudi od drugod.

Vasi Neradnovci, Panovci, Peskovci in Stanjevci

Znamenitosti in kulturni spomeniki naše občine:

- cerkve: katoliška cerkev Sveta Trojica ali nedela v Gornjih Petrovcih, katoliška cerkev Sveta Ana v Boreči, katoliška kapela v Martinju, evangeličanska cerkev v Križevcih, evangeličanska cerkev v Gornjih Petrovcih in binkoštna cerkev v Ženavlju,
- kulturna dvorana v Stanjevcih, spominsko obeležje v Ženavljah,
- stoletni kostanj v Križevcih.

Društva:

- trinajst prostovoljnih gasilskih društev,
- osem nogometnih klubov,
- tri kulturna društva: Gorički lajkoši, Vrtanek in Kulturno umetniško društvo Goričko,
- klub motoristov Gronska strejla,
- društvo starodobnih traktorjev in kmetijske mehanizacije Odlteimer Abraham,
- društva žena v Neradnovcih, Kukeču in v Peskovcih.

Življenje nekoč

Nekoč ni bilo traktorjev, kombajnov, avtomobilov, tudi koles ne. Pluge in vozove so vlekli krave ali konji. Sejali, kopali in kosili so ročno. Ceste so bile blatne ali prašne. Večinoma so ljudje živeli v svojih krajih in niso potovali po svetu.

Telefona, interneta, televizije, radia, pralnih strojev in hladilnikov ni bilo. Seveda tudi elektrike ne. V našo občino so elektriko napeljali šele leta 1959. Do takrat so ljudje za razsvetljavo uporabljali petrolejke, sveče in goreče trske.

Oblačila:

- laneno platno, pozneje šele kupljeno blago,
- oblačila so nosili tako dolgo, da so se raztrgala, večinoma so strgana tudi zakrpali.

Prehrana:

- trgovin skorajda ni bilo in hrane ni bilo mogoče kupiti,
- vso hrano so si morali ljudje pridelati doma in jo čez zimo pravilno shraniti (kislo zelje in repa, prekajeno svinjsko meso, fižol, jabolka, krompir, suho sadje),
- največkrat so jedli prežganko, krompirjevo juho, zelje ali repo s fižolom, kuhan ali pečen krompir, dödöle, mlečni močnik, mlečno proseno ali ajdovo kašo, koruzne žgance, kuhana ali ocvrta jajca, solato, mlečne kumarice,
- meso je bilo zelo redko na mizi – perutnina ali prekajeno svinjsko meso,
- kruh so pekli doma, največ rženi črni kruh, ob praznikih vrtanek in pogače,
- pili so vino, žganje, mleko in vodo.

Vas Šulinci in Ženavlje

Kaj pa šola?

Šole so bile v Gornjih Petrovcih, Križevcih, Adrijancih, Šulincih, Ženavlju, Martinju in v Stanjevcih. V razredu je bilo 50 in več otrok hkrati. Vse sta učila večinoma le dva učitelja. Otrok je bilo veliko. V družini je bilo po sedem in tudi čez deset ljudi (več generacij, tete, strici...).

Velika večina otrok je hodila le zelo malo v šolo – le okoli šest let v osnovno šolo. Učili so se branja, pisanja, računanja. Imeli so tudi lep opis in verouk. Do učiteljev so se vedli spoštljivo. Znali so se pozdravljati in ubogali so starše. Že s šestim letom starosti so morali pasti krave, čistiti in nastiljati v hlevu, okopavati na njivi, sušiti in spravljati seno, voditi živino na njivah, nositi drva in vodo. Dekleta so pomivala posodo in čistila prostore v hiši. Paziti so morali na mlajše brate in sestre. Veliko otrok je že z osmim letom starosti moralo iti od hiše služiti kruh k bogatejšim družinam, kot hlapci in dekle. Otroci so bili velikokrat tepeni – tako doma kot v šoli. Največkrat tudi nepravilno.

Življenje nekoč

A DANES JE POVSEM DRUGAČE!

STE S SVOJIM ŽIVLJENJEM ZADOVOLJNI?